

Briuselis, 2019 m. kovo 14 d.
(OR. en)

7456/19

Tarpinstitucinė byla:
2018/0247(COD)

ELARG 8
COWEB 46
CFSP/PESC 213
RELEX 258
FIN 233
CADREFIN 150
CODEC 670
POLGEN 49
MIGR 33

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujantios valstybės narės

kam: Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 7210/19

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl
Pasirengimo narystei paramos priemonės (PNPP III) (pirmasis svarstymas)
– Dalinis bendras požiūris

I. IVADAS

1. 2018 m. birželio 14 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Pasirengimo narystei paramos priemonės (PNPP III)¹ 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos 6 išlaidų kategorijos („Kaimyninės šalys ir pasaulis“) kontekste.

¹ Dok. 10184/18 + ADD 1 + ADD 2.

2. Remiantis Komisijos pasiūlymu, PNPP III tikslas – remti paramos gavėjus jiems priimant ir įgyvendinant politines, institucines, teisines, administracines, socialines ir ekonomines reformas, reikalingas tam, kad tie paramos gavėjai laikytųsi Sąjungos vertybių ir laipsniškai prisiderintų prie Sąjungos taisyklių, standartų, politikos ir praktikos rengdamiesi būsimai narystei Sąjungoje. PNPP III užtikrinamas PNPP II (kuri apima 2014–2020 m. laikotarpį) tęstinumas ir ja papildomos kitos Sąjungos priemonės (visų pirma Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė, KVTBP) ir politikos kryptys (pvz., migracijos, klimato kaitos). Siūlomas PNPP III įgyvendinimo 2021–2027 m. laikotarpiu finansinis paketas yra 14 500 000 000 EUR (dabartinėmis kainomis).

II. DARBAS KITOSE INSTITUCIJOSE

3. Europos Parlamente šis dokumentas buvo paskirtas Užsienio reikalų komitetui (AFET), o José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE, ES) ir Knut Fleckenstein (S&D, DE) paskirti pranešėjais. 2019 m. vasario 4 d. AFET priėmė pranešėjų pateiktą pranešimo projektą ir dabar jis turi būti priimtas EP 2019 m. kovo 25–28 d. plenarinėje sesijoje.
4. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė nuomonę 2018 m. gruodžio 12 d. plenariniame posėdyje².
5. Regionų komitetas nuomonę priėmė 2018 m. gruodžio 5–6 d. plenariniame posėdyje³.

² Dok. 15601/18.

³ Dok. 15622/18.

III. DARBAS TARYBOS PARENGIAMUOSIUOSE ORGANUOSE

6. Komisija pasiūlymą pirmą kartą pristatė 2018 m. liepos 3 d. Plėtros ir dėl narystės ES besiderančių šalių reikalų darbo grupės (COELA) posėdyje. Po 2018 m. liepos 10 d. surengtos pirmos bendro pobūdžio diskusijos COELA pasiūlymą nagrinėjo keliuose paskesniuose Austrijos pirmininkavimo laikotarpiu vykusiuose posėdžiuose, kurių metu derybos gerokai pasistūmėjo į priekį. 2018 m. gruodžio 19 d. Nuolatinių atstovų komitetui buvo pateikta pažangos ataskaita⁴.
7. Rumunijos pirmininkavimo laikotarpiu darbas vyko toliau: 2019 m. vasario ir kovo mėn. surengti keli COELA posėdžiai siekiant aptarti likusius neišspręstus klausimus ir toliau patikslinti tekstą, kad būtų atsižvelgta į delegacijų pareikštą susirūpinimą. Visų pirma padaryta pakeitimų, susijusių su PNPP komiteto sprendimų priėmimo proceso skaidrumo ir įtraukimo klausimais, siekiant užtikrinti, kad atitinkama informacija būtų pateikiama valstybėms narėms ir kad būtų pakankamai atsižvelgiama į jų teikiamus pasiūlymus ir strategines rekomendacijas. Kalbant apie PNPP programavimo procesą, siekiama užtikrinti, kad paramos gavėjams teikiama parama būtų ir lanksti, ir nuspėjama, kad ji priklausytų nuo veiklos rezultatų, tačiau kartu atsižvelgiant į mažiau rezultatų pasiekiančių paramos gavėjų poreikius, ir kad ji galėtų būti moduluojama nustačius didelį paramos gavėjų regresą arba nuolatinę pažangos stoką srityse, kurioms taikomas pagrindinių principų metodas.
8. Pažymėtina, kad siūlomas reglamentas priklauso pasiūlymų, susijusių su 2021–2027 m. DFP, rinkiniui ir dėl to priklauso nuo šių horizontaliųjų derybų rezultato. Laukiant to rezultato, šio pranešimo priede išdėstyta tekste pateiktoje 4 straipsnio 1 dalyje nurodyta orientacinė suma pateikiama laužtiniuose skliaustuose. Horizontaliojo pobūdžio nuostatos taip pat pateikiamos laužtiniuose skliaustuose ir nėra įtrauktos į siūlomą dalinį bendrą požiūrį, laukiant tolesnės pažangos svarstant DFP; tai nuostatos, susijusios su ES biudžeto išlaidų, skirtingų veiklai, kuria siekiama klimato politikos tikslų, bendru tikslu (13 konstatuojamoji dalis), Sąjungos biudžeto apsauga tais atvejais, kai esama visuotinių teisinės valstybės principo taikymo valstybėse narėse ir trečiosiose valstybėse trūkumų (23 konstatuojamoji dalis), ir Sąjungos bendro finansavimo dalimi (9 straipsnio 2 dalis).

⁴ Dok. 15532/18.

9. Kai kurios kitos pasiūlymo dalys taip pat pateikiamos laužtiniuose skliaustuose. Daugiausia tai nuorodos į teisės aktus, dėl kurių dar vyksta diskusijos (pavyzdžiui, KVTBP reglamentas ir ETB reglamentas), ir jas gali reikėti atnaujinti derybų pabaigoje. Kelios nuostatos yra glaudžiai susijusios su tuose kituose teisės aktuose pateiktomis nuostatomis ir jos turės būti atspindėtos šiame tekste vėlesniame etape, kai bus užbaigtos diskusijos dėl tų aktų. Tai visų pirma pasakytina apie 11 straipsnį (kartu su atitinkamomis 27 ir 28 konstatuojamosiomis dalimis) ir 17 straipsnį.
10. 2019 m. kovo 13 d. Nuolatinių atstovų komitetas išnagrino pirmininkaujančios valstybės narės parengtą kompromisinį tekstą. Po tos diskusijos pirmininkaujanti valstybė narė sutiko padaryti kelis papildomus teksto pakeitimus, tai yra 6b ir 13 konstatuojamųjų dalių, 7a straipsnio 5 dalies ir I priedo pakeitimus⁵. Diskutuojant paaiškėjo, kad pirmininkaujančios valstybės narės kompromisinis tekstas suteikia tvirtą pagrindą susitarti dėl dalinio bendro požiūrio.

IV. IŠVADA

11. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Tarybos prašoma 2019 m. kovo 19 d. posėdyje susitarti dėl dalinio bendro požiūrio dėl šio pranešimo priede išdėstyto teksto. Šis dalinis bendras požiūris bus laikomas įgaliojimu, kuriuo turėtų būti remiamasi būsimose derybose su Europos Parlamentu taikant įprastą teisėkūros procedūrą.

⁵ Tie šio pranešimo priede išdėstyti pakeitimai yra pabraukti.

2018/0247 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl Pasirengimo narystei pagalbos priemonės (PNPP III)⁶

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 212 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁷,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę⁸,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Reglamentas (ES) Nr. 231/2014⁹ nustoja galioti 2020 m. gruodžio 31 d. Siekiant išlaikyti Sąjungos išorės veiksmų veiksmingumą, turėtų būti išlaikyta išorės paramos planavimo ir teikimo sistema;

⁶ Komisijos pasiūlymo pakeitimai šiame dokumente pažymėti ***paryškintuoju kursyvu*** ir simboliu [...], o ankstesnės teksto redakcijos pakeitimai yra papildomai pabraukti.

⁷ OL C[...], [...], p. [...].

⁸ OL C[...], [...], p. [...].

⁹ 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 231/2014, kuriuo nustatoma Pasirengimo narystei paramos priemonė (PNPP II) (OL L 77, 2014 3 15, p. 11).

- (2) Pasirengimo narystei priemonės tikslai iš esmės skiriasi nuo bendrųjų Sąjungos išorės veiksmų tikslų, nes šia priemone siekiama parengti I priede išvardytus gavėjus būsimai narystei Sąjungoje ir remti jų stojimo procesą. Todėl labai svarbu turėti plėtrai remti skirtą priemonę, kartu užtikrinant, kad ji papildytų bendruosius Sąjungos išorės veiksmų, visų pirma Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonės (KVTBP) tikslus;
- (3) Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 49 straipsnyje nustatyta, kad kiekviena Europos valstybė, gerbianti nurodytas vertybes, t. y. pagarbą žmogaus orumui, laisvę, demokratiją, lygybę, teisinės valstybės principą ir pagarbą žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises, ir įsipareigojusi remti šias vertybes, gali pareikšti norą tapti Sąjungos nare. Europos valstybė, pateikusi paraišką dėl narystės Sąjungoje, gali tapti nare tik tada, kai patvirtinama, jog ji atitinka narystės kriterijus, kuriuos nustatė 1993 m. birželio mėn. Kopenhagos Europos Vadovų Taryba (toliau – Kopenhagos kriterijai), ir jeigu Sąjunga turi pajėgumo integruoti naują narę. Kopenhagos kriterijai yra susiję su institucijų, užtikrinančių demokratiją, teisinės valstybės principą, žmogaus teises ir pagarbą mažumoms bei jų apsaugą, stabilumu, veikiančios rinkos ekonomikos egzistavimu, taip pat pajėgumu atlaikyti konkurencinį spaudimą bei Sąjungoje veikiančias rinkos jėgas, ir gebėjimu ne tik naudotis teisėmis, bet ir prisiimti pagal Sutartis numatytas pareigas, be kita ko, siekti politinės, ekonominės ir pinigų sąjungos tikslų;

- (4) plėtros procesas grindžiamas nustatytais kriterijais ir sąžiningomis bei griežtomis sąlygomis. Kiekvienas paramos gavėjas vertinamas pagal jo nuopelnus. Vertinant padarytą pažangą ir nustatant trūkumus siekiama paskatinti I priede išvardytus paramos gavėjus vykdyti būtinas plataus užmojo reformas ir nubrėžti atitinkamas gaires. Kad plėtros perspektyva taptų realybe, plėtros šalims labai svarbu tvirtai įsipareigoti laikytis pagrindinių principų metodo¹⁰. Pasirengimo narystei pažanga priklauso nuo to, kaip kiekviena paraišką pateikusi valstybė laikosi Sąjungos vertybių, ir nuo jos gebėjimo įgyvendinti būtinas reformas, kad suderintų savo politinių, institucinių, teisinių, administracinių ir ekonominių sistemų veikimą su Sąjungoje taikomomis taisyklėmis, standartais, politika ir praktika;
- (5) Sąjungos plėtros politika yra investicija į Europos taiką, saugumą ir stabilumą, *o Sąjungai sudaromos geresnės sąlygos spręsti pasaulines problemas*. Ji *taip pat* suteikia daugiau ekonominių ir prekybos galimybių, o tai naudinga tiek Sąjungai, tiek potencialioms valstybėms narėms. Narystės Sąjungoje perspektyva turi stiprų keičiamąjį poveikį, kuriuo įtvirtinami teigiami demokratiniai, politiniai, ekonominiai ir socialiniai pokyčiai;
- (5a) pripažinti ir įsipareigoti puoselėti pagrindines Europos vertybes yra pasirinkimas – tai itin svarbu visiems partneriams, siekiantiems narystės ES. Todėl Sąjunga tikisi, kad partneriai prisiims atsakomybę ir visapusiškai įsipareigos puoselėti Europos vertybes ir ryžtingai įgyvendinti reikiamas reformas savo žmonių labui. Tai apima laipsnišką suderinimą su Sąjungos bendra užsienio ir saugumo politika, visų pirma klausimais, susijusiais su itin svarbiais bendrais interesais, pavyzdžiui, ribojamųjų priemonių ir kovos su hibridinėmis grėsmėmis klausimais;*

¹⁰ Pagrindinių principų metodu teisinės valstybės principas ir pagrindinių teisių principai susiejami su kitomis dviem pagrindinėmis stojimo proceso sritimis: ekonomikos valdymu (didesniu dėmesiu ekonominei plėtrai ir konkurencingumo didinimui) ir demokratinių institucijų stiprinimu bei viešojo administravimo reforma. Visi trys pagrindiniai principai yra labai svarbūs kandidatų ir potencialių kandidatų reformų procesams ir jais sprendžiami svarbiausi piliečiams rūpimi klausimai;

- (6) Europos Komisija komunikate „*Itikinama plėtros perspektyva ir didesnis ES įsipareigojimas Vakarų Balkanų šalims*“¹¹ dar kartą patvirtino tvirtą, pasiekimais grindžiamą narystės ES perspektyvą Vakarų Balkanams. Tai aiški palaikymo žinia visiems Vakarų Balkanams ir ES įsipareigojimo dėl jų ateities Europoje ženklas;
- (6a) *Europos Sąjunga ir jos valstybės narės Sofijos deklaracijoje ir Sofijos prioritetų darbotvarkėje Europos Sąjungai ir Vakarų Balkanams dar kartą patvirtino, kad vienareikšmiškai remia Vakarų Balkanų europinę perspektyvą, taip pat jų įsipareigojimus sparčiau gerinti piliečių gyvenimą, sujungiamumo ir saugumo srityse, remiantis atitinkamais 2018 m. vasario 6 d. priimto Komisijos komunikato aspektais. Veiksmai pagal šį reglamentą turėtų padėti įgyvendinti šiuos įsipareigojimus;*
- (6b) *Europos Vadovų Taryba suteikė šalies kandidatės statusą Albanijai, Islandijai¹², Juodkalnijai, Šiaurės Makedonijos Respublikai, Serbijai ir Turkijai. Ji patvirtino europinę Vakarų Balkanų perspektyvą. Nedarant poveikio pozicijoms dėl statuso ar būsimiems sprendimams, kuriuos priims Europos Vadovų Taryba arba Taryba, šalys, kurioms taikoma tokia europinė perspektyva ir nėra suteiktas šalies kandidatės statusas, vien šio reglamento tikslais gali būti laikomos potencialiomis kandidatėmis;*

¹¹ COM(2018) 65 final, pateikta adresu https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/communication-credible-enlargement-perspective-western-balkans_en.pdf.

¹² 2015 m. kovo mėn. Islandijos Vyriausybė paprašė ES nebelaikyti Islandijos šalimi kandidate, tačiau oficialiai Islandijos narystės prašymo neatsiėmė.

(7) parama taip pat turėtų būti teikiama laikantis susitarimų, kuriuos Sąjunga sudarė su I priede išvardytais paramos gavėjais. Parama I priede išvardytiems paramos gavėjams daugiausia turėtų būti teikiama siekiant stiprinti demokratines institucijas ir teisinės valstybės principą, atlikti teismų sistemos ir viešojo administravimo reformas, užtikrinti pagarbą pagrindinėms teisėms ir skatinti lyčių lygybę, toleranciją, socialinę įtrauktį ir nediskriminavimą. Parama taip pat turėtų padėti įgyvendinti pagrindinius principus ir teises, kaip nustatyta Europos socialinių teisių ramstyje¹³;

(7a) kadangi geri kaimyniniai santykiai ir regioninis bendradarbiavimas yra pagrindiniai plėtros proceso elementai,[...] teikiant paramą **taip pat** turėtų būti toliau remiamos [...] **I priede išvardytų paramos gavėjų** pastangos plėtoti regioninį, makroregioninį ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą bei teritorinį vystymąsi, be kita ko, įgyvendinant Sąjungos makroregionines strategijas. Parama taip pat turėtų gerinti jų ekonominį ir socialinį vystymąsi ir ekonomikos valdymą, kuriuo grindžiama pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo darbotvarkė, be kita ko, įgyvendinant regioninę plėtrą, žemės ūkio ir kaimo plėtrą, socialinę ir užimtumo politiką, [...] skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės plėtrą **ir skatinant mokslinius tyrimus bei inovacijas**, taip pat [...] ir pavyzdinės iniciatyvos „Vakarų Balkanų skaitmeninė darbotvarkė“ **kontekste**;

(7b) ypač daug dėmesio turėtų būti skiriama tam, kad būtų toliau kuriamos galimybės jaunimui, įskaitant jaunuosius specialistus, kartu užtikrinant, kad tuo būtų prisidedama prie I priede išvardytų paramos gavėjų socialinio ir ekonominio vystymosi. Parama pagal šį reglamentą taip pat turėtų padėti spręsti „protų nutekėjimo“ problemą;

(8) remdamasi savo valstybių narių patirtimi Sąjunga turėtų visiems I priede išvardytiems paramos gavėjams teikti paramą pereinamajam procesui siekiant narystės. Taip bendradarbiaujant ypač daug dėmesio turėtų būti skiriama dalijimuisi patirtimi, kurią valstybės narės įgijo vykdydamos reformas;

¹³ Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija iškilmingai paskelbė apie Europos socialinių teisių ramstį 2017 m. lapkričio 17 d. Geteborgo socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikime deramo darbo vietų ir ekonomikos augimo klausimais.

- ([...] **8a**) teisinės valstybės principo stiprinimas, įskaitant kovą su korupcija ir organizuotu nusikalstamumu, ir geras valdymas, įskaitant viešojo administravimo reformą, tebėra svarbiausios užduotys daugumai I priede išvardytų paramos gavėjų ir yra esminiai veiksniai tam, kad paramos gavėjai galėtų priartėti prie Sąjungos, o vėliau visiškai prisiiinti narystės Sąjungoje įsipareigojimus. Kadangi tose srityse vykdomos reformos yra labiau ilgalaikio pobūdžio ir reikia įtvirtinti rezultatus, finansinė parama pagal šį reglamentą turėtų būti teikiama kuo anksčiau atsižvelgiant į I priede išvardytiems paramos gavėjams nustatytus reikalavimus;
- ([...] **8b**) laikydamosi dalyvaujamosios demokratijos principo, Komisija turėtų skatinti vykdyti kiekvieno iš I priede išvardytų paramos gavėjų parlamentinę priežiūrą;
- (9) tvirtesnis Europos Sąjungos ir I priede išvardytų paramos gavėjų strateginis ir operatyvinis bendradarbiavimas yra esminis veiksnys siekiant veiksmingai ir efektyviai šalinti grėsmes saugumui ir terorizmo grėsmes;
- (10) labai svarbu toliau stiprinti *tarptautinį ir regioninį* bendradarbiavimą migracijos srityje, įskaitant *tolesnį* sienų *ir migracijos* valdymo *pajėgumų stiprinimą*, užtikrinant galimybę gauti tarptautinę apsaugą, dalijantis svarbia informacija, [...] stiprinant sienų kontrolę ir toliau stengiantis [...] *kovoti su neteisėta* migracija, prekyba žmonėmis ir neteisėtu migrantų gabenimu;
- (10a) *siekiant užtikrinti visuomenės pritarimą ES vertybėms ir jos supratimą apie ES vertybes, taip pat galimos narystės Sąjungoje naudą ir įsipareigojimus, kartu kovojant su dezinformacija, turėtų būti sustiprinti I priede išvardytų paramos gavėjų komunikacijos pajėgumai;*

- (13) I priede išvardyti paramos gavėjai turi būti geriau pasirengę padėti spręsti pasaulines problemas, pavyzdžiui, darnaus vystymosi ir klimato kaitos, ir suderinti savo veiksmus su Sąjungos pastangomis spręsti tuos klausimus. Atsižvelgiant į kovos su klimato kaita svarbą, kuri atitinka Sąjungos įsipareigojimus įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir pasiekti Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus (DVT), ši programa turėtų padėti integruoti klimato srities veiksmus į Sąjungos politiką ir siekti bendro tikslo skirti [25 proc.] ES biudžeto išlaidų veiklai, kuria siekiama klimato politikos tikslų. Numatoma, kad veiksmais pagal šią programą [...] [16 proc.]¹⁴ jos bendrojo finansinio paketo bus skiriama su klimatu susijusiems tikslams. Atitinkami veiksmai bus nustatyti rengiant ir įgyvendinant Programą, o bendras Programos įnašas turėtų būti atitinkamų vertinimų ir peržiūros procesų dalis;
- (14) veiksmai pagal šią priemonę turėtų padėti įgyvendinti Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m., kuri yra visuotinė darbotvarkė, dėl kurios ES ir jos valstybės narės yra visapusiškai įsipareigojusios ir kuriai pritarė visi I priede išvardyti paramos gavėjai;
- (15) šiame reglamente jo taikymo laikotarpiui nustatomas finansinis paketas, kuris Europos Parlamentui ir Tarybai yra svarbiausias orientacinis dydis metinės biudžeto procedūros metu, kaip apibrėžta [prireikus atnaujinti nuorodą į naująjį tarpinstitucinį susitarimą: 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo¹⁵ 17 punkte];

¹⁴ **Dėl šio tikslo PNPP III reglamento kontekste bus toliau diskutuojama, atsižvelgiant į DFP horizontaliųjų diskusijų dėl bendrų su klimatu susijusių tikslų rezultatą.**

¹⁵ Nuoroda bus atnaujinta. OL C 373, 2013 12 20, p. 1. Susitarimas pateiktas adresu https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.LIT&toc=OJ:C:2013:373:TOC

- (16) Komisija ir valstybės narės turėtų užtikrinti savo teikiamos paramos atitiktį, darną ir papildomumą, visų pirma rengdamos reguliarias konsultacijas ir dažnai keisdamosi informacija įvairiais paramos teikimo ciklo etapais. Taip pat turėtų būti imtasi būtinų priemonių, kad būtų užtikrintas geresnis koordinavimas ir papildomumas su kitais paramos teikėjais, be kita ko, rengiant reguliarias konsultacijas. ***Komisija ir valstybės narės turėtų taip pat stiprinti koordinavimą vietos lygmeniu, užtikrindamos, kad valstybių narių dalyvavimas per visą programavimo procesą galėtų būti vykdomas apgalvotai ir jos galėtų geriau atlikti savo vaidmenį PNPP komitete.*** Turėtų būti stiprinamas pilietinės visuomenės vaidmuo programose – tiek įgyvendinamose valdžios įstaigų, tiek remiamose Sąjungos tiesiogiai;
- (17) veiksmų, kuriais siekiama tikslų atitinkamose politikos srityse ir kurie bus remiami pagal šį reglamentą, prioritetai turėtų būti nustatyti pagal programavimo sistemą, kurią Komisija nustatė Sąjungos 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos laikotarpiui, bendradarbiaudama su I priede išvardytais paramos gavėjais, remdamasi ***Europos Vadovų Tarybos ir Tarybos nustatyta plėtros [...] politikos sistema ir [...] paramos gavėjų konkrečiais poreikiais, laikydamosi bendrųjų ir konkrečių šiame reglamente nustatytų tikslų ir deramai atsižvelgdama į atitinkamas nacionalines strategijas.*** Programavimo sistemoje turėtų būti nustatytos sritys, kurioms turėtų būti teikiama parama, ir nurodyti orientaciniai asignavimai kiekvienai paramos sričiai, įskaitant su klimatu susijusių išlaidų sąmatą;

- (18) Sąjunga suinteresuota remti I priede išvardytų paramos gavėjų pastangas įgyvendinti reformas siekiant narystės Sąjungoje. Parama turėtų būti valdoma daug dėmesio skiriant *rezultatams, o jos taikymo sritis ir intensyvumas diferencijuojami pagal paramos gavėjų veiklos rezultatus, be kita ko skatinant jas išsipareigoti vykdyti reformas ir daryti tų reformų įgyvendinimo pažangą visų pirma teisinės valstybės ir pagrindinių teisių, demokratinių institucijų stiprinimo ir viešojo administravimo reformos, taip pat ekonominio vystymosi ir konkurencingumo srityse [...]. Teikiant paramą taip pat turėtų būti užtikrinamas nuspėjamumas ir pusiausvyra tarp paramos gavėjų, atsižvelgiant į jų konkrečių padėčių, poreikius ir pajėgumus, taip pat į pagal ankstesnes priemones teiktą paramą;*
- (18a) *tais atvejais, kai remiantis atitinkamais rodikliais, nustatomas didelis kurios nors iš I priede išvardytų paramos gavėjų regresas arba nuolatinė pažangos stoka tose srityse, kurioms taikomas pagrindinių principų metodas, turėtų būti atitinkamai moduluojama paramos taikymo sritis ir intensyvumas, nedarant poveikio Tarybos įgaliojimams patvirtinti ribojamąsias priemones po to, kai priimamas sprendimas visiškai nutraukti ar dalinai apriboti ekonominius ir finansinius santykius su viena ar keliomis trečiosiomis šalimis, kaip numatyta pagal SESV 215 straipsnį, ir Komisijos įgaliojimams sustabdyti mokėjimus arba finansavimo susitarimų įgyvendinimą pagal Finansinį reglamentą;*
- (18b) *kad valstybės narės galėtų teikti tinkamas strategines rekomendacijas PNPP komitete, Komisija turėtų kasmet įvertinti PNPP programavimo sistemos įgyvendinimą, aprašydama, kaip įgyvendintas veiklos rezultatų metodas ir „teisingos dalies“ principas. Šiame vertinime taip pat turėtų būti atspindėta esama finansavimo lygio padėtis pagal kiekvieną tikslą ir kiekvieną I priede nurodytą paramos gavėją. Vertinimu taip pat turėtų būti sudarytos sąlygos PNPP komitetui turėti tinkamos informacijos ir jame turėtų būti pateikiama rekomendacijų dėl paramos taikymo srities ir intensyvumo moduliavimo;*

- (19) perėjimas nuo Komisijos vykdomo tiesioginio pasirengimo narystei lėšų valdymo prie netiesioginio valdymo, kurį vykdytų I priede išvardyti paramos gavėjai, turėtų būti laipsniškas ir atitikti tų paramos gavėjų atitinkamus gebėjimus. ***Tai turėtų būti atšaukta konkrečiose politikos arba programos srityse tais atvejais, jei I priede išvardyti paramos gavėjai neįvykdo atitinkamų įsipareigojimų ir neadministruoja Sąjungos fondų pagal nustatytas taisykles, principus ir tikslus.*** Teikiant paramą turėtų būti toliau naudojamosi struktūromis ir priemonėmis, kurių naudingumas buvo patvirtintas pasirengimo stojimui proceso metu;
- (20) Sąjunga turėtų siekti kuo efektyviau naudoti turimus išteklius, kad jos išorės veiksmų poveikis būtų optimalus. Tai turėtų būti pasiekta užtikrinus Sąjungos išorės finansavimo priemonių suderinamumą bei papildomumą, taip pat kuriant kitų Sąjungos politikos sričių ir programų, ***pavyzdžiui, „Europos horizontas“, „Erasmus“, „Kūrybiška Europa“ arba Europos infrastruktūros tinklų priemonė, sąveiką.*** Prereikūs tai apima suderinamumą su makrofinansine parama ir jos papildomumą;
- (21) tam, kad intervencinių priemonių poveikis siekiant bendro tikslo būtų kuo didesnis, šiuo reglamentu turėtų būti suteikta galimybė prisidėti prie veiksmų pagal kitas programas, jei įnašais nekompensuojamos tos pačios išlaidos;
- (22) pagal šį reglamentą finansavimas turėtų būti skirtas programos „Erasmus“ tarptautinės dalies veiksmams finansuoti, remiantis „Erasmus“ reglamentu¹⁶;

¹⁶ Naujasis „Erasmus“ reglamentas.

- (23) šiam reglamentui turėtų būti taikomos Europos Parlamento ir Tarybos priimtos horizontaliosios finansinės taisyklės, grindžiamos Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 322 straipsniu. Šios taisyklės nustatytos Finansiniame reglamente ir jomis visų pirma yra nustatoma biudžeto sudarymo ir vykdymo (dotacijų, viešųjų pirkimų, apdovanojimų, netiesioginio vykdymo, finansinės paramos, paramos biudžetui, patikos fondų, finansinių priemonių ir biudžeto garantijų forma) procedūra ir numatoma finansų pareigūnų atsakomybės kontrolė. [Pagal SESV 322 straipsnio nuostatas priimtos taisyklės taip pat yra susijusios su Sąjungos biudžeto apsauga tais atvejais, kai esama visuotinių teisinės valstybės principo taikymo valstybėse narėse ir trečiosiose valstybėse trūkumų, nes teisinės valstybės principo laikymasis yra būtina patikimo finansų valdymo ir veiksmingo ES finansavimo sąlyga;]
- (24) šiame reglamente nustatyti finansavimo būdai ir įgyvendinimo metodai turėtų būti pasirenkami pagal tai, ar jais galima pasiekti konkrečius veiksmų tikslus ir užtikrinti rezultatus, atsižvelgiant visų pirma į kontrolės išlaidas, administracinę naštą ir tikėtiną reikalavimų nesilaikymo riziką. Taip pat turėtų būti atsižvelgiama į fiksuotųjų sumų, fiksuotųjų normų ir vieneto įkainių naudojimo galimybes ir į su išlaidomis nesusijusį finansavimą, kaip nurodyta Finansinio reglamento 125 straipsnio 1 dalyje;
- (25) Sąjunga turėtų ir toliau taikyti bendras išorės veiksmų įgyvendinimo taisykles. Sąjungos išorės veiksmų finansavimo priemonių įgyvendinimo taisyklės ir procedūros nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. [KVTBP]. Reikėtų nustatyti papildomas išsamias nuostatas dėl konkrečių atvejų, ypač tarpvalstybinio bendradarbiavimo, žemės ūkio ir kaimo plėtros politikos srityse;

- (26) išorės veiksmai dažnai įgyvendinami labai nepastovioje aplinkoje, kurioje reikia nuolat ir greitai prisitaikyti prie kintančių Sąjungos partnerių poreikių ir pasaulinių uždavinių, kaip, pavyzdžiui, susijusių su žmogaus teisėmis, demokratija ir geru valdymu, saugumu ir stabilumu, klimato kaita ir aplinka, neteisėta migracija ir jos pagrindinėms priežastimis. Derinant nuspėjamumo principą su poreikiu greitai reaguoti į naujus poreikius reikia koreguoti finansinį programų įgyvendinimą. Siekiant padidinti Sąjungos gebėjimą reaguoti į nenumatytus poreikius, kartu laikantis principo, kad Sąjungos biudžetas yra nustatomas kasmet, šiuo reglamentu turėtų būti išsaugota galimybė taikyti lankstumo priemones, kurios pagal Finansinį reglamentą jau buvo leidžiamos kitoms politikos sritims, t. y. perkėlimus ir įsipareigojimų dėl jau numatytų lėšų perskirstymą, siekiant užtikrinti veiksmingą ES lėšų naudojimą tiek ES piliečiams, tiek I priede išvardytiems paramos gavėjams, taip kuo labiau padidinant ES lėšas, skirtas ES išorės veiksmų intervencinėms priemonėms;
- [(27) naująjį „Europos darnaus vystymosi fondą +“ (toliau – EDVF+), grindžiamą jo pirmtaku, turėtų sudaryti integruotas finansinis paketas, užtikrinantis finansavimo pajėgumus visame pasaulyje dotacijų, biudžeto garantijų ir kitų finansinių priemonių formomis, įskaitant I priede išvardytiems paramos gavėjams. Pagal šį reglamentą [...] vykdomų veiksmų valdymą turėtų ir toliau užtikrinti Vakarų Balkanų investicijų programa;
- (28) išorės veiksmų garantija turėtų būti remiami EDVF+ veiksmai, o PNPP III turėtų būti prisidedama prie atidėjinių poreikių, susijusių su veiksmis, kuriais remiami I priede išvardyti paramos gavėjai, įskaitant atidėjinius ir įsipareigojimus, atsirandančius dėl makrofinansinės paramos paskolų;]
- (29) svarbu užtikrinti, kad tarpvalstybinio bendradarbiavimo programos būtų įgyvendinamos nuosekliai laikantis išorės veiksmų programose ir teritorinio bendradarbiavimo reglamente nustatytos sistemos. Šiame reglamente turėtų būti nustatytos konkrečios bendro finansavimo nuostatos;

- (30) 8 straipsnyje nurodyti metiniai ar daugiamečiai veikslių planai ir priemonės yra darbo programos pagal Finansinį reglamentą. Metinius arba daugiamečius veikslių planus sudaro viename dokumente pateiktas priemonių rinkinys;
- (31) pagal *Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2018/1046*¹⁷ („Finansinis reglamentas“), Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013¹⁸, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2988/95¹⁹, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96²⁰ ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1939²¹ Sąjungos finansiniai interesai turi būti ginami [...] proporcingomis priemonėmis, įskaitant pažeidimų prevenciją, nustatymą, ištaisymą ir tyrimą, *įskaitant* [...] sukčiavimą, prarastų, nepagrįstai išmokėtų ar neteisėtai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, jei reikia, administracinių sankcijų skyrimą. Visų pirma pagal Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir Reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų, darančių poveikį Sąjungos finansiniams interesams. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra gali tirti [...] *Sąjungos* finansiniams interesams *kenkiančias nusikalstamas veikas* ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už jas, [...] kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371²². Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiauti siekdamas apsaugoti Sąjungos finansinius interesus, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, [...] Europos

¹⁷ *2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).*

¹⁸ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

¹⁹ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

²⁰ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, [...] p. 2).

²¹ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, [...] p. 1).

²² 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

prokuratūrai *tu valstybių narių, kurios tvirčiau bendradarbiauja pagal Reglamentą (ES) 2017/1939, atžvilgiu*, taip pat Europos Audito Rūmams ir užtikrinti, kad visos Sąjungos lėšų naudojimo procese dalyvaujančios trečiosios šalys suteiktų lygiavertes teises; I priede išvardyti paramos gavėjai taip pat turėtų pranešti Komisijai apie pažeidimus, įskaitant sukčiavimo atvejus, kurie buvo nustatyti pirminėse administracinėse ar teisminėse išvadose, ir ją informuoti apie administracinių ir teisinių procedūrų eigą. Siekiant suderinti valstybių narių gerąją patirtį, pranešama turėtų būti elektroninėmis priemonėmis, naudojant Komisijos sukurtą Pažeidimų valdymo sistemą;

[(32) [...]]

- (33) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, visų pirma dėl konkrečių netiesioginio valdymo su I priede išvardytais paramos gavėjais sąlygų ir struktūrų ir dėl paramos kaimo plėtrai įgyvendinimo, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis [Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011²³]. Nustatant vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, reikėtų atsižvelgti į patirtį, įgytą valdant ir įgyvendinant ankstesnę pasirengimo narystei paramą. Tos vienodos sąlygos turėtų būti iš dalies keičiamos, jei dėl pasikeitusių aplinkybių to reikėtų;
- (34) pagal šį reglamentą įsteigto komiteto kompetencijai taip pat turėtų būti priskiriami teisės aktai ir įsipareigojimai pagal Reglamentą (EB) Nr. 1085/2006²⁴, Reglamentą (ES) Nr. 231/2014 ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 389/2006²⁵ 3 straipsnio įgyvendinimas;
- (35) siekiant sudaryti galimybes skubiai taikyti šiame reglamente numatytas priemones, šis reglamentas turėtų įsigalioti [...] [[...] dvidešimtą] dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

²³ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

²⁴ 2006 m. liepos 17 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1085/2006, nustatantis Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (IPA) (OL L 210, 2006 7 31, p. 82).

²⁵ 2006 m. vasario 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 389/2006, nustatantis finansinės paramos priemonę Kipro turkų bendruomenės ekonominei plėtrai skatinti ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 2667/2000 dėl Europos rekonstrukcijos agentūros (OL L 65, 2006 3 7, p. 5).

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu sukuriama programa „Pasirengimo narystei paramos priemonė“ (toliau – PNPP III).

Juo nustatomi programos tikslai, 2021–2027 m. biudžetas, Sąjungos paramos formos ir tokios paramos teikimo taisyklės.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente *vartojamo* [...] termino apibrėžtis:

tarpvalstybinis bendradarbiavimas – valstybių *narių* ir [...] I priede išvardytų paramos gavėjų bendradarbiavimas, *kaip nurodyta [ETB reglamento²⁶ 3 straipsnio 1 dalies] b punkte*, dviejų ar daugiau I priede išvardytų paramos gavėjų bendradarbiavimas arba I priede išvardytų paramos gavėjų ir [KVTBP reglamento] I priede išvardytų šalių ir teritorijų bendradarbiavimas [...].

²⁶ COM(2018) 374 final, pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl konkrečių nuostatų, taikomų siekiant Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo („Interreg“), kuriam skiriamos Europos regioninės plėtros fondo ir išorės finansavimo priemonių lėšos.

3 straipsnis

PNPP III tikslai

1. Bendrasis PNPP III tikslas – remti I priede išvardytus paramos gavėjus jiems priimant ir įgyvendinant politines, institucines, teisines, administracines, socialines ir ekonomines reformas, reikalingas tam, kad tie paramos gavėjai laikytųsi Sąjungos vertybių ir laipsniškai prisiderintų prie Sąjungos taisyklių, standartų, politikos ir praktikos rengdamiesi **būsimai** narystei Sąjungoje, ir tokiu būdu prisidėti prie jų stabilumo, saugumo ir klestėjimo.
2. PNPP III siekiama tokių konkrečių tikslų:
 - a) stiprinti teisinę valstybę, demokratiją [...] ir pagarbą žmogaus teisėms [...] bei pagrindinėms [...] laisvėms; tai visų pirma apima paramą teismų reformai, saugumo stiprinimui ir kovai su korupcija bei organizuotu nusikalstamumu, tarptautinės teisės laikymąsi, palankios aplinkos pilietinei visuomenei kūrimą, mažumoms priklausančių asmenų teisių pagarbą ir lyčių lygybės skatinimą, taip pat paramą migracijos valdymo gerinimui, įskaitant sienų valdymą, ir kovai su neteisėta migracija;
 - b) didinti viešojo administravimo veiksmingumą ir remti struktūrines reformas ir gerą valdymą visais lygmenimis;
 - c) I priede išvardytų paramos gavėjų taisykles, standartus, politiką ir praktiką suderinti su Sąjungos taisyklėmis, standartais ir praktika, stiprinti **regioninį bendradarbiavimą**, susitaikymą ir gerus kaimyninius santykius, taip pat žmonių tarpusavio ryšius ir **strateginę** komunikaciją;
 - d) stiprinti ekonominę ir socialinę vystymąsi, **ypatingą dėmesį skiriant jaunimui**, be kita ko, didinant sujungiamumą **visais jo aspektais** ir regioninę plėtrą, žemės ūkio ir kaimo plėtrą, socialinę ir užimtumo politiką, gerinti aplinkos apsaugą, didinti atsparumą klimato kaitai, spartinti perėjimą prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos ir plėtoti skaitmeninę ekonomiką bei visuomenę [...];

- e) remti teritorinį **bendradarbiavimą, įskaitant** [...] tarpvalstybinį, *tarptautinį* bendradarbiavimą, bendradarbiavimą **jūrinės veiklos srityje ir tarpregioninį** bendradarbiavimą.
3. Teminiai prioritetai paramai pagal konkrečius tikslus teikti atsižvelgiant į I priede išvardytų paramos gavėjų poreikius ir pajėgumus yra nustatyti II priede. I priede išvardytų paramos gavėjų teminiai tarpvalstybinio bendradarbiavimo prioritetai yra nustatyti III priede. Kiekvienas iš tų teminių prioritetų gali padėti siekti daugiau nei vieno konkretaus tikslo.

3a [...] straipsnis

Programoms taikomos nuostatos

1. Įgyvendinant šį reglamentą užtikrinamas nuoseklumas, sinergija ir papildomumas su kitomis Sąjungos išorės veiksmų sritimis, kitų atitinkamų krypčių Sąjungos politika ir programomis, taip pat politikos suderinamumas vystymosi labui.
2. Pagal šį reglamentą įgyvendinamai veiklai taikomas [KVTBP reglamentas], kai tai nurodyta šiame reglamente.
3. PNPP III prisidedama prie veiksmų, nustatytų pagal [[...] „Erasmus“] reglamentą²⁷. Naudojant tas lėšas vadovaujamosi [„Erasmus“ reglamentu (ES)]. Šiuo tikslu PNPP III įnašas įtraukiamas į [KVTBP reglamento] 11 straipsnio 7 dalyje nurodytą vieną [...] programavimo dokumentą ir patvirtinamas tame reglamente nustatyta tvarka. **Šiame programavimo dokumente nurodoma minimali orientacinė suma, skirtina veiksmams, nustatytiems pagal [„Erasmus“] reglamentą.**

²⁷ COM(2018) 367 final, pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriama Sąjungos švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto programa „Erasmus“ ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1288/2013.

4. Parama pagal PNPP III *taip pat* gali būti teikiama pagal Europos regioninės plėtros fondą ir Sanglaudos fondą²⁸, „Europos socialinio fondą +“²⁹ ir Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai³⁰ numatytų rūšių veiksams.
5. [ERPF]³¹ prisideda prie I priede išvardytų paramos gavėjų ir valstybių narių tarpvalstybiniam bendradarbiavimui skirtų programų arba priemonių. Šias programas ir priemones Komisija patvirtina pagal 16 straipsnį. PNPP [...] *tarpvalstybinio bendradarbiavimo* programos įnašo suma nustatoma pagal [ETB reglamento] 10 straipsnio 3 dalį. PNPP tarpvalstybinio bendradarbiavimo programos valdomos pagal [ETB reglamentą].
6. Taikant PNPP III gali būti prisidedama prie tarptautinio ir tarpregioninio bendradarbiavimo programų arba priemonių, kurios yra nustatytos ir įgyvendinamos pagal [ETB reglamentą], *atsižvelgiant, kai taikytina, į makroregionines strategijas arba jūrų baseinų strategijas*, ir kuriose dalyvauja šio reglamento I priede išvardyti paramos gavėjai.
7. Kai tinkama, pagal šį reglamentą nustatyti veiksmai, laikantis 8 straipsnio, gali būti remiami kitomis Sąjungos programomis, jei įnašais nekompensuojamos tos pačios išlaidos. Šiuo reglamentu taip pat gali būti remiamos pagal kitas Sąjungos programas nustatytos priemonės, jei įnašais nekompensuojamos tos pačios išlaidos. Tokiais atvejais tų veiksmų darbo programoje nustatoma, kurias taisykles taikyti.

²⁸ COM(2018) 372 final, pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo.

²⁹ COM(2018) 382 final, pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl „Europos socialinio fondo +“ (ESF+).

³⁰ COM(2018) 392 final, pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinių strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinių iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013.

³¹ COM(2018) 372 final, pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo.

8. Tinkamai pagrįstais atvejais ir siekdama užtikrinti Sąjungos finansavimo darną bei veiksmingumą arba skatinti regioninį bendradarbiavimą, Komisija gali nuspręsti, kad kitos šalys, teritorijos ir regionai, **kurie priešingu atveju negalėtų gauti finansavimo pagal 3 straipsnio 1 dalį** [...], gali pasinaudoti 8 straipsnio 1 dalyje nurodytomis veiksmų programomis ir priemonėmis, jeigu ta įgyvendintina programa arba priemonė yra pasaulinio, regioninio arba tarpvalstybinio pobūdžio.

3b [...] straipsnis

Biudžetas

1. PNPP III įgyvendinimo 2021–2027 m. finansinis paketas yra [14 500 000 000 EUR dabartinėmis kainomis].
2. 1 dalyje nurodyta suma gali būti panaudota [...] Programos įgyvendinimui skirtoms **paramos priemonėms finansuoti**, kaip antai parengiamosios, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veiklos finansavimui, įskaitant institucines informacinių technologijų sistemas, pagal **[KVTBP reglamento] 20 straipsnį** [...].

II SKYRIUS

STRATEGINIS PLANAVIMAS

6 straipsnis

Politikos sistema ir bendrieji principai

1. ***Parama pagal šį reglamentą teikiama vadovaujantis*** [...] Europos Vadovų Tarybos ir Tarybos nustatyta plėtros politikos sistema, susitarimais, kuriais nustatomi teisiškai įpareigojantys santykiai su I priede išvardytais paramos gavėjais, ***ir tinkamai atsižvelgiant į*** [...] atitinkamas Europos Parlamento rezoliucijas, Komisijos komunikatus arba Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrus komunikatus [...]. Komisija užtikrina paramos ir plėtros politikos sistemos nuoseklumą.
2. Į programas ir veiksmus, kurie vykdomi pagal šį reglamentą ***ir kuriais siekiama konkrečių 3 straipsnyje nurodytų tikslų***, įtraukiami ***šie horizontalieji prioritetai***: klimato kaita, aplinkos apsauga ir lyčių lygybė, o, kai taikytina, atsižvelgiama į darnaus vystymosi tikslų³² tarpusavio sąsajas, kad būtų skatinama imtis integruotų veiksmų, kuriais galima darniai siekti papildomos naudos ir kelių tikslų.
 - 2a. ***Komisija, palaikydama ryšius su valstybėmis narėmis, padeda įgyvendinti Sąjungos įsipareigojimus siekti didesnio skaidrumo ir atskaitomybės teikiant paramą, be kita ko, per internetines duomenų bazes leidžia susipažinti su informacija apie paramos apimtį bei paskirstymą, užtikrindama, kad duomenys būtų palyginami ir su jais būtų galima lengvai susipažinti, jais keistis ir juos skelbti.***

³²https://ec.europa.eu/europeaid/policies/sustainable-development-goals_en

3. Komisija ir valstybės narės bendradarbiauja užtikrindamos nuoseklumą ir stengiasi išvengti pagal PNPP III teikiamos paramos ir kitos Sąjungos, valstybių narių ir Europos investicijų banko (**EIB**) teikiamos paramos dubliavimo, laikydamosi nustatytų veiklos koordinavimo išorės paramos srityje stiprinimo principų, **be kita ko, aktyviau koordinuojant veiklą su valstybėmis narėmis vietos lygmeniu**, ir politikos bei procedūrų derinimo principų, visų pirma tarptautinių vystymosi veiksmingumo principų.³³ Koordinavimas apima reguliarias **laiku** vykdomas konsultacijas, dažną keitimąsi informacija įvairiais paramos teikimo ciklo etapais ir įtraukius susitikimus, kuriais siekiama koordinuoti paramą, **be kita ko, vietos lygmeniu**, ir yra vienas iš svarbiausių [...] programavimo procesų etapų.
- 3a. Laikydamosi įtraukios partnerystės principo, kai tinkama, Komisija užtikrina, kad būtų tinkamai konsultuojamasi su atitinkamais I priede išvardytų paramos gavėjų suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant pilietinės visuomenės organizacijas, vietos ir regionines valdžios institucijas, ir sudaromos galimybės joms laiku susipažinti su atitinkama informacija, kad jos galėtų prasmingai dalyvauti rengiant ir įgyvendinant programas, taip pat susijusiuose programų stebėsenos procesuose.**
4. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, imasi reikiamų veiksmų, siekdama užtikrinti koordinavimą ir papildomumą su daugiašalėmis ir regioninėmis organizacijomis bei subjektais, pavyzdžiui, tarptautinėmis organizacijomis ir finansų įstaigomis, agentūromis ir ES nepriklausančiais paramos teikėjais.

³³https://ec.europa.eu/europeaid/policies/eu-approach-aid-effectiveness_en

III SKYRIUS

ĮGYVENDINIMAS

7 straipsnis

PNPP programavimo sistema

1. Parama pagal PNPP III grindžiama PNPP programavimo sistema siekiant įgyvendinti 3 straipsnio **2 dalyje** nurodytus konkrečius tikslus **ir II bei III prieduose nurodytus teminius prioritetus**. Komisija nustato PNPP programavimo sistemą Sąjungos daugiametės finansinės programos laikotarpiui.
2. PNPP programavimo sistema **plėtojama vadovaujantis 6 straipsnyje išdėstyta politikos sistema ir bendraisiais principais** ir joje tinkamai atsižvelgiama į atitinkamas nacionalines strategijas ir sektorių politiką.
 - 2a. **PNPP programavimo sistemoje nurodomas orientacinis Sąjungos lėšų paskirstymas, jei taikytina, 3 straipsnio 2 dalyje nurodytiems konkretiems tikslams pagal metus ir numatoma galimybė patenkinti naujai atsirandančius poreikius, nedarant poveikio galimybei derinti paramą, kuria padedama siekti skirtingų konkrečių tikslų.**

[...]
 - [...] **2b.** Į PNPP programavimo sistemą įtraukiami pažangos, padarytos siekiant **tikėtinų rezultatų**, [...] nustatytų [...] **pagal 3 straipsnio 2 dalyje nurodytus konkrečius tikslus**, vertinimo rodikliai. **Šie rodikliai turi derėti su IV priede nurodytais rodikliais.**

3. 2c. Nedarant poveikio 4 daliai, Komisija PNPP programavimo sistemą priima įgyvendinimo aktu. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 16 straipsnyje nurodytos Komiteto nagrinėjimo procedūros.
- 2d. *Komisija kasmet įvertina, kaip įgyvendinama PNPP programavimo sistema, atsižvelgdama į 6 straipsnyje nurodytos politikos sistemos įvertinimą ir remdamasi 2b dalyje nurodytais rodikliais. Šiame vertinime taip pat atspindima išsipareigotų skirti ir planuojamų asignavimų dabartinė padėtis pagal kiekvieną paramos gavėją ir tai, kaip įgyvendintas 7a straipsnyje nurodytas „teisingos dalies“ principas ir veiklos rezultatų metodas. Šis vertinimas pateikiamas 16 straipsnyje nurodytam komitetui.*
- 2e. *Remdamasi šiuo vertinimu, Komisija gali pasiūlyti PNPP programavimo sistemos peržiūrą atitinkamai pagal 2c dalyje nurodytą procedūrą. PNPP programavimo sistema taip pat gali būti peržiūrėta po tarpinio vertinimo ir gali būti atitinkamai patikslinta.*
4. Tarpvalstybinio bendradarbiavimo su valstybėmis narėmis programavimo sistemą patvirtina Komisija pagal [ETB reglamento] 10 straipsnio 1 dalį.

7a straipsnis

Parama paramos gavėjams, veiklos rezultatų vertinimas ir „teisingos dalies“ principas

- 1. Dėl paramos I priede išvardytiems paramos gavėjams sprendžiama atsižvelgiant į 8 straipsnyje nurodytas įgyvendinimo priemones.*
- 2. Parama yra tikslinė ir pritaikyta prie konkrečios I priede išvardytų paramos gavėjų padėties, atsižvelgiant į tolesnes pastangas, būtinas siekiant įgyvendinti šio reglamento tikslus. Be to, atsižvelgiama į tų paramos gavėjų poreikius ir pajėgumus vadovaujantis „teisingos dalies“ principu, siekiant išvengti, kad paramos lygis nebūtų neproporcingai žemas, palyginti su kitais paramos gavėjais.*
- 3. Parama siekiama užtikrinti pažangą visose paramą gaunančiose šalyse, o paramos taikymo sritis ir intensyvumas diferencijuojami pagal jų veiklos rezultatus, visų pirma įsipareigojimą vykdyti reformas ir tų reformų įgyvendinimo pažangą, ir pagal jų poreikius.*
- 4. Vertinant I priede išvardytų paramos gavėjų veiklos rezultatus ir sprendžiant dėl teiktinos paramos, daugiausia dėmesio skiriama pastangoms, padarytoms teisinės valstybės ir pagrindinių teisių, demokratinių institucijų ir viešojo administravimo reformos, taip pat ekonomikos vystymosi ir konkurencingumo srityse.*
- 5. Kai remiantis 7 straipsnio 2b dalyje nurodytais rodikliais nustatomas vieno iš I priede išvardytų paramos gavėjų didelis regresas arba nuolatinė pažangos stoka 4 dalyje nurodytose srityse, paramos taikymo sritis ir intensyvumas atitinkamai moduluojami, vadovaujantis 1 dalimi, be kita ko, proporcingai mažinant ir perskirstant lėšas tokiu būdu, kad nekiltų pavojus paramai, kuria gerinama pagrindinių teisių, demokratijos ir teisinės valstybės padėtis, įskaitant paramą pilietinei visuomenei ir, kai tikslinga, bendradarbiavimui su vietos institucijomis. Jeigu pažanga vėl daroma, parama taip pat atitinkamai moduluojama pagal 1 dalį siekiant toliau remti tas pastangas.*

8 straipsnis

Įgyvendinimo priemonės ir metodai

1. Pagal PNPP III teikiama parama įgyvendinama tiesioginio valdymo arba netiesioginio valdymo būdu pagal Finansinį reglamentą, taikant metinius arba daugiamečius veiksmų planus ir priemones, kaip nurodyta [KVTBP reglamento] II antraštinės dalies III skyriuje. ***Veiksmų planai ir priemonės priimami įgyvendinimo aktais, priimamais laikantis 16 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.*** [KVTBP reglamento] II antraštinės dalies III skyrius taikomas šiam reglamentui, išskyrus 24 straipsnio 1 dalį [reikalavimus atitinkantys asmenys ir subjektai].
2. Veiksmų planai pagal šį reglamentą gali būti priimti ne ilgesniam kaip septynerių metų laikotarpiui.

9 straipsnis

Tarpvalstybinis bendradarbiavimas

1. I priede išvardytų paramos gavėjų ir valstybių narių tarpvalstybinio bendradarbiavimo programoms, atsižvelgiant į jų poreikius ir prioritetus, preliminariai skiriama iki 3 proc. finansinio paketo.
2. Sąjungos bendro finansavimo kiekvienam prioritetui dalis yra ne didesnė kaip [85 proc.] tinkamų finansuoti tarpvalstybinio bendradarbiavimo programos išlaidų. Sąjungos bendro finansavimo techninei paramai dalis yra 100 proc.
3. Tarpvalstybinio bendradarbiavimo su valstybėmis narėmis išankstinio finansavimo lygis **sudaro 50 proc. pirmųjų trijų programai skirtų biudžetinių išipareigojimų** [...].
4. Jeigu tarpvalstybinio bendradarbiavimo programos nutraukiamos pagal [ETB reglamento] 12 straipsnį, nepanaudota pagal šį reglamentą parama nutrauktai programai gali būti naudojama finansuoti bet kokius kitus pagal šį reglamentą tinkamus veiksmus.

IV SKYRIUS

TINKAMUMAS IR KITOS KONKREČIOS NUOSTATOS

10 straipsnis

Tinkamumas gauti finansavimą pagal PNPP III

1. [...] ***Viešųjų pirkimų, dotacijų ir apdovanojimų skyrimo procedūrose, susijusiose su veiksmais, finansuojamais pagal šį reglamentą, gali dalyvauti tarptautinės ir regioninės organizacijos ir visi kiti fiziniai asmenys, kurie yra šių šalių piliečiai, ir juridiniai asmenys, kurie yra faktiškai įsisteigę šiose šalyse:***
 - a) valstybių narių, šio reglamento I priede išvardytų paramos gavėjų, Europos ekonominės erdvės susitarimo susitariančiųjų šalių ir šalių, kurioms taikomas [KVTBP reglamento] I priedas, ir
 - b) šalių, su kuriomis Komisija yra nustčiusi abipusę galimybę gauti išorės paramą. Abipusės galimybės gali būti suteiktos ribotam, ne trumpesniam kaip vienu metų laikotarpiui, jei šalis Sąjungos ir šalių, atitinkančių reikalavimus pagal šį reglamentą, subjektams nustato tokias pačias atitikimo reikalavimus sąlygas. Komisija sprendimus dėl abipusės galimybės gauti paramą priima pasikonsultavusi su atitinkama (-omis) šalimi (-s) paramos gavėja (-omis).

V SKYRIUS

[EDVF+ IR BIUDŽETO GARANTIJOS

11 straipsnis

Finansinės priemonės ir išorės veiksmų garantija

1. I priede išvardyti paramos gavėjai yra tinkami finansuoti pagal „Europos darnaus vystymosi fondą +“ (EDVF+) ir Išorės veiksmų garantiją, kaip nustatyta [KVTBP reglamento] II antraštinės dalies IV skyriuje. Šiuo tikslu PNPP III prisideda prie atidėjinių, susijusių su [KVTBP reglamento] 26 straipsnyje nurodyta Išorės veiksmų garantija, proporcingai investicijoms, vykdomoms I priede išvardytų paramos gavėjų naudai./

VI SKYRIUS

STEBĖSENA IR VERTINIMAS

12 straipsnis

Stebėseną, auditą, vertinimą ir Sąjungos finansinių interesų apsaugą

1. [...] Šiam reglamentui taikomas [KVTBP reglamento **31 straipsnis**] [...] dėl stebėsenos [...] **ir ataskaitų teikimo. [KVTBP reglamento 31 straipsnio 5 dalyje] nurodytoje metinėje ataskaitoje taip pat pateikiama informacija apie išsipareigojimus ir mokėjimus pagal konkrečių priemonę (PNPP, PNPP II ir PNPP III).**
2. Rodikliai, skirti stebėti [...] PNPP III įgyvendinimą ir pažangą, padarytą siekiant 3 straipsnyje nustatytų konkrečių tikslų, išdėstyti šio reglamento IV priede.

3. Tarpvalstybiniam bendradarbiavimui su valstybėmis narėmis taikomi [ETB reglamento] 33 straipsnyje nurodyti rodikliai.
4. PNPP III paramos rezultatų sistemoje atsižvelgiama ne tik į IV priede nurodytus rodiklius, bet ir į plėtos ataskaitas.
- 4a. *Komisija [...] kasmet teikia ataskaitas 16 straipsnyje nurodytam komitetui apie finansinį šio reglamento įgyvendinimą. Šioje ataskaitoje, be kita ko, nurodoma:***
- a) įsipareigotos skirti sumos;***
 - b) sutarčių sumos;***
 - c) sumokėtos sumos;***
 - d) įsipareigojimų paskirstymas konkreitiems 3 straipsnyje nurodytiems tikslams;***
 - e) sutarčių sumos pagal paramos gavėjų tipą (pavyzdžiui, valstybių narių agentūros, tarptautinės organizacijos, pilietinės visuomenės organizacijos);***
 - f) sutarčių sumos pagal biudžeto įgyvendinimo priemonę (pavyzdžiui, dotacijos, dotacijų ir paskolų derinimas, parama biudžetui).***
- 4b. *Internetinėse duomenų bazėse bus pateikiama 12 straipsnio 1 dalyje nurodytoje metinėje ataskaitoje išdėstyta informacija apie paramos apimtį ir paskirstymą.***
- 4c. *[KVTBP reglamento 32 straipsnis] dėl tarpinio ir galutinio vertinimo taikomas mutatis mutandis.***
5. Be Finansinio reglamento 129 straipsnio dėl Sąjungos finansinių interesų apsaugos, kai vykdomas netiesioginis valdymas, I priede išvardyti paramos gavėjai praneša Komisijai apie pažeidimus, įskaitant sukčiavimo atvejus, kurie buvo nustatyti pirminėse administracinėse ar teisminėse išvadose, ir ją informuoja apie administracinių ir teisinių procedūrų eigą. Pranešama elektroninėmis priemonėmis, naudojant Komisijos sukurtą Pažeidimų valdymo sistemą.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

15 straipsnis

Papildomų įgyvendinimo taisyklių priėmimas

1. Konkrečios taisyklės, kuriomis nustatomos vienodos šio reglamento įgyvendinimo sąlygos, visų pirma susijusios su struktūromis, kurios turi būti sukurtos rengiantis narystei, ir susijusios su parama kaimo plėtrai, priimamos laikantis 16 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
2. [...]

16 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda ***Pasirengimo narystei paramos priemonės komitetas ([...] PNPP III komitetas)***. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta [...] Reglamente (ES) Nr. 182/2011[...].
 - 1a. ***PNPP III komitetas padeda Komisijai teikdamas strategines gaires siekiant įgyvendinti 3 straipsnyje nurodytus tikslus, atsižvelgdamas į Komisijos pateikiamą metinį vertinimą pagal 7 straipsnio 2d dalį ir 12 straipsnio 4a dalį.***
 - 1b. ***Kai daroma nuoroda į šį straipsnį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.***
 - 1c. ***PNPP III komiteto darbo tvarkos taisyklėse numatomi tinkami terminai, kad komiteto nariai turėtų galimybę anksti, laiku ir veiksmingai nagrinėti įgyvendinimo aktų projektus ir pareikšti savo nuomonę, laikantis Reglamento (ES) Nr. 182/2011 3 straipsnio.***
2. Kai komiteto nuomonei gauti būtina rašytinė procedūra, tokia procedūra laikoma baigta be rezultato, jei per nuomonei pateikti nustatytą laikotarpį taip nusprendžia komiteto pirmininkas arba to prašo paprastoji komiteto narių dauguma.
3. ***PNPP III*** komiteto posėdžiuose EIB aktualiais klausimais dalyvauja stebėtojas iš EIB.
4. PNPP III komitetas padeda Komisijai ir turi kompetenciją teisės aktų ir įsipareigojimų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1085/2006 bei Reglamentą (ES) Nr. 231/2014 ir Reglamento (EB) Nr. 389/2006 3 straipsnio įgyvendinimo klausimais.
5. PNPP III komitetas nėra kompetentingas dėl įnašo programai „Erasmus+“, kaip nurodyta **3a** straipsnio 3 dalyje.

[...]

- ³⁴1. *Sjungos lėšų gavėjai nurodo Sąjungos lėšų kilmę ir užtikrina jų matomumą visų pirma, kai teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslingą informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę, viešina veiksmus ir jų rezultatus.*
2. *Komisija vykdo su šiuo reglamentu ir jo veiksmiais bei rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. Šiam reglamentui skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinio informavimo apie Sąjungos politikos prioritetus tiek, kiek tie prioritetai tiesiogiai susiję su 3 straipsnyje nurodytais tikslais.*
3. *Dėl saugumo ar vietos politinių opijų klausimų tam tikrose šalyse arba teritorijose arba tam tikru laikotarpiu gali būti tinkamiau arba būtina riboti komunikacijos ir matomumo didinimo veiklą. Tokiais atvejais tikslinga auditorija ir matomumo didinimo priemonės, produktai ir kanalai, naudotini tam tikram veiksmui skatinti, nustatomi kiekvienu konkrečiu atveju, konsultuojantis ir susitariant su Sąjunga. Kai reaguojant į staigią krizę reikia imtis greitojo reagavimo intervencinių priemonių, nebūtina nedelsiant parengti išsamaus komunikacijos ir matomumo didinimo plano. Tačiau tokiais atvejais Sąjungos parama vis dėlto turi būti tinkamai nurodyta nuo pat pradžių.]*

³⁴ Šios nuostatos turi būti suderintos su KVTBP reglamento 36 ir 37 straipsnių galutiniu tekstu.

18 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šis reglamentas neturi poveikio susijusių veiksmų tęsimui ar keitimui iki jų užbaigimo pagal Reglamentą 231/2014 [PNPP II] ir Reglamentą (EB) Nr. 1085/2006 [IPA], kurie toliau taikomi tiems veiksams tol, kol jie užbaigiami. Šiems veiksams taikoma [KVTBP reglamento], anksčiau buvusio Reglamento 236/2014 II antraštinės dalies III skyrius, išskyrus 24 straipsnio 1 dalį.
2. PNPP III finansinio paketo lėšomis taip pat gali būti finansuojamos techninės ir administracinės paramos išlaidos, būtinos užtikrinti perėjimą nuo priemonių, patvirtintų pagal pakeičiamą PNPP II, prie PNPP III ***ir prie veiklos, susijusios su paskesnės pasirengimo narystei paramos programos parengimu.***
3. Prireikus asignavimai gali būti įtraukti į biudžetą po 2027 m. ir skirti 4 straipsnio 2 dalyje nurodytoms išlaidoms padengti, kad būtų galima valdyti nebaigtus vykdyti veiksmus.

19 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja [...] [dvidešimtą] dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

Tarybos vardu

Pirmininkas

I PRIEDAS

Albanija

Bosnija ir Hercegovina

Islandija

Kosovas*

Juodkalnija

Serbija

Turkija

[...] *Šiaurės* Makedonijos ***Respublika***

* Šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244 (1999) bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

II PRIEDAS

Teminiai paramos prioritetai

Parama, *be kita ko, pasitelkus regioninį bendradarbiavimą*, gali būti atitinkamai susijusi su toliau išdėstytais teminiais prioritetais.

- a) ***Demokratinų institucijų ir institucijų, būtinų teisinės valstybės principui užtikrinti, įsteigimas ir jų tinkamo veikimo skatinimas jau ankstyvame etape.*** Intervencinėmis priemonėmis šioje srityje siekiama: sukurti nepriklausomas, *depolitizuotas*, atskaitingas ir veiksmingas teismų sistemas, įskaitant skaidrų ir nuopelnais grindžiamą įdarbinimą, ir propaguoti teisminį bendradarbiavimą, vertinimo bei paaukštinimo sistemas ir veiksmingas drausmines procedūras teisės normų pažeidimo atvejais, *teisę kreiptis į teismą*; [...] ; propaguoti ir saugoti žmogaus teises, *be kita ko, skatinti lyčių lygybę* ir propaguoti **vaiko teises**, mažumoms priklausančių asmenų, įskaitant *nacionalines mažumas*, romus ir lesbietes, gėjus, biseksualių, transseksualių bei interseksualių asmenis, teises *ir pagrindines laisves*[...], *užtikrinti saugias sąlygas, kuriose būtų galima nevaržomai naudotis saviraiškos laisve ir žiniasklaidos laisve.*
- aa) ***Pajėgumų migracijos iššūkiams įveikti stiprinimas.*** Intervencinėmis priemonėmis šioje srityje siekiama: dalytis atitinkama informacija, užtikrinti tvirtų sistemų sukūrimą siekiant apsaugoti sienas, valdyti migracijos srautus *ir kovoti su neteisėta migracija*, [...] *taip pat suteikti [...] tarptautinę apsaugą tiems, kurie atitinka jos suteikimo reikalavimus.*

- ab) **Gebėjimo užtikrinti saugumą stiprinimas. Intervencinėmis priemonėmis šioje srityje siekiama:** sukurti veiksmingas organizuoto nusikalstamumo, prekybos žmonėmis *ir šaulių ir lengvaisiais ginklais*, neteisėto migrantų gabenimo, pinigų plovimo ir (arba) terorizmo finansavimo ir korupcijos prevencijos ir kovos su šiais reiškiniais priemones; **remti sustiprintą bendradarbiavimą su Sąjunga kovos su terorizmu ir radikalizacija srityje.**
- ac) **Strateginės komunikacijos pajėgumų, įskaitant visuomenės informavimą apie būtinas reformas, kad būtų tenkinami narystės ES kriterijai, didinimas. Pastangomis šioje srityje siekiama remti tolesnį nepriklausomos ir pliuralistinės žiniasklaidos bei žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumo vystymą ir jos pasitelkiamos, inter alia, kaip valstybės ir visuomenės atsparumo dezinformacijai ir kitų formų hibridinėms grėsmėms didinimo priemonė.**
- b) **Viešojo administravimo įstaigų reformos pagal gero valdymo principus, visų pirma viešojo administravimo principus.** Intervencinėmis priemonėmis siekiama: stiprinti viešojo administravimo reformų sistemas, *be kita ko, viešųjų pirkimų srityje*; gerinti strateginį planavimą ir įtraukią bei faktais grindžiamą politikos ir teisėkūros raidą; didinti valstybės tarnybos profesionalumą ir ją labiau atsieti nuo politikos, įtvirtinant nuopelnais grindžiamus principus; skatinti skaidrumą ir atskaitomybę; gerinti paslaugų kokybę ir teikimą, įskaitant tinkamas administracines procedūras ir e. valdžios sistemas, kurioje pagrindinis dėmesys būtų skirtas piliečiams, naudojimą; stiprinti viešųjų finansų valdymą ir patikimų statistinių duomenų rengimą.
- c) **Sąjungos standartų ekonomikos srityje įgyvendinimas, įskaitant veikiančią rinkos ekonomiką ir[...] fiskalinio ir ekonomikos valdymo stiprinimą.** Intervencinėmis priemonėmis siekiama remti dalyvavimą ekonominių reformų programoje (ERP) ir sistemingą bendradarbiavimą su tarptautinėmis finansų įstaigomis ekonomikos politikos pagrindų klausimais. Gerinti gebėjimą stiprinti makroekonominį stabilumą ir remti pažangą siekiant veikiančios rinkos ekonomikos, kuri būtų pajėgi atlaikyti konkurencinį spaudimą ir rinkos jėgas Sąjungoje [...].

- ca) *Gerų kaimyninių santykių, regioninio stabilumo ir savitarpio bendradarbiavimo stiprinimas, be kita ko, skatinant žmonių tarpusavio ryšių kūrimą ir remiant konstruktyvias iniciatyvas.*
- d) **Sąjungos ir jos partnerių gebėjimų stiprinimas siekiant užkirsti kelią konfliktams, stiprinti taiką ir spręsti prieš krizę ir po krizės kilusias problemas**, be kita ko, pasitelkiant išankstinę perspėjimą ir atliekant su konfliktais susijusios rizikos analizę; [...] pasitelkiant susitaikymo, taikos kūrimo ir pasitikėjimo stiprinimo priemones, remiant pajėgumų stiprinimą, kad būtų remiamas saugumas ir vystymasis.
- e) I priede išvardytų paramos gavėjų **pilietinės visuomenės organizacijų** ir socialinių partnerių organizacijų, įskaitant profesines asociacijas, **gebėjimų stiprinimas** ir Sąjungos bei I priede išvardytų paramos gavėjų organizacijų ryšių palaikymo visais lygiais skatinimas, sudarant joms galimybes vesti veiksmingą dialogą su viešaisiais ir privačiais subjektais.
- f) **Šalių partnerių taisyklių, standartų, politikos ir praktikos derinimo** su Sąjungos taisyklėmis, standartais, politika ir praktika, įskaitant valstybės pagalbos taisykles, **skatinimas**.
- fa) *Lyčių lygybės ir moterų bei mergaičių įgalinimo skatinimas. Intervencinėmis priemonėmis šioje srityje siekiama sukurti labiau įgalinančią aplinką mergaičių ir moterų teisėms įgyvendinti ir realiai bei apčiuopiamai pažangai lyčių lygybės srityje pasiekti, be kita ko, užtikrinant mergaičių ir moterų fizinę ir psichinę sveikatą, propaguojant jų ekonomines ir socialines teises ir didinant mergaičių ir moterų galimybes reikšti savo nuomonę ir dalyvavimą, be kita ko, remiant biudžeto sudarymą atsižvelgiant į lyčių aspektą ir renkant lyties ir amžiaus pagrindu disagreguotus duomenis.*

- g) **Švietimo, mokymo ir mokymosi visą gyvenimą galimybių ir kokybės visais lygmenimis gerinimas ir parama kultūros bei kūrybos sektoriams.** Intervencinėmis priemonėmis šioje srityje siekiama: skatinti lygias galimybes gauti kokybišką ikimokyklinį ugdymą ir priežiūrą, pradinį ir vidurinį išsilavinimą, gerinti pagrindinių įgūdžių teikimą; didinti įgyjamo išsilavinimo lygį, *spręsti „protų nutekėjimo“ problemą*, mažinti mokyklos nebaigiančių asmenų skaičių ir stiprinti mokytojų rengimą. Plėtoti profesinio rengimo ir mokymo (PRM) sistemas ir skatinti mokymosi darbo vietoje sistemas, siekiant palengvinti perėjimą į darbo rinką, *be kita ko, neįgaliesiems*; gerinti aukštojo mokslo *ir mokslinių tyrimų* kokybę ir didinti jų aktualumą; skatinti su absolventais susijusią veiklą; sudaryti daugiau galimybių mokytis visą gyvenimą ir remti investicijas į *įtraukaus* švietimo ir *prieinamo* mokymo infrastruktūrą, visų pirma siekiant sumažinti teritorinius skirtumus ir skatinti nesegreguotą švietimą, be kita ko, pasitelkiant *prieinamas* skaitmenines technologijas.
- h) **Kokybiško užimtumo ir galimybių patekti į darbo rinką skatinimas.** Intervencinėmis priemonėmis šioje srityje siekiama: spręsti didelio nedarbo ir ekonominio neveiklumo problemą remiant tvarią integraciją į darbo rinką, visų pirma jaunuolių (ypač nesimokančių ir nedirbančių jaunuolių (NEET)), moterų, ilgalaikių bedarbių ir visų nepakankamai atstovaujамų grupių. Priemonėmis turėtų būti skatinama kurti kokybiškas darbo vietas ir padedama veiksmingai įgyvendinti darbo taisykles ir standartus visoje teritorijoje. Kitos pagrindinės intervencinių priemonių sritys yra lyčių lygybės *ir jaunimo* rėmimas, skatinant įdarbinamumą ir našumą, darbuotojų ir įmonių prisitaikymo prie pokyčių rėmimas, tvaraus socialinio dialogo užmezgimas ir darbo rinkos institucijų, pavyzdžiui, viešųjų įdarbinimo tarnybų ir darbo inspekcijų, modernizavimas bei stiprinimas.

- i) **Socialinės apsaugos ir įtraukties skatinimas ir kova su skurdu.** Intervencinėmis priemonėmis šioje srityje siekiama modernizuoti socialinės apsaugos sistemas, kad jomis būtų užtikrinta veiksminga, efektyvi ir tinkama apsauga visais asmens gyvenimo etapais, *skatinti perėjimą nuo institucinės globos prie šeimos ir bendruomeninės priežiūros*, skatinti socialinę įtrauktį, skatinti lygias galimybes ir kovoti su nelygybe bei skurdu. Intervencinėmis priemonėmis šioje srityje taip pat skiriamas dėmesys: marginalizuotų bendruomenių, pavyzdžiui, romų, integracijai; kovai su diskriminacija dėl lyties, [...] *rasės, odos spalvos, etninės ar socialinės kilmės, genetinių bruožų, kalbos*, religijos ar tikėjimo, *politinių ar kitokių pažiūrų, priklausymo tautinei mažumai, turtinės padėties, gimimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos*; galimybių gauti prieinamų, tvarių ir kokybiškų paslaugų, pavyzdžiui, ikimokyklinį ugdymą ir priežiūrą, būstą, sveikatos apsaugą, pagrindines socialines paslaugas ir priežiūrą, didinimui, be kita ko, modernizuojant socialinės apsaugos sistemas.
- j) **Pažangaus, tvaraus, įtraukaus, saugaus transporto skatinimas ir kliūčių pagrindinėse tinklo infrastruktūros dalyse šalinimas**, investuojant į didelę [...] *Europos pridėtinę* vertę [...] turinčius projektus. Investicijų prioritetai turėtų būti nustatomi atsižvelgiant į jų svarbą TEN-T jungtims su ES, indėlį į tvarų judumą, išmetamo teršalų kiekio mažinimą, poveikį aplinkai, saugų judumą, sąveiką su reformomis, skatinamomis Transporto bendrijos sutartimi.
- ja) **Energetinio saugumo ir energijos šaltinių įvairinimo didinimas.** *Intervencinėmis priemonėmis šioje srityje siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą ir gamybą, taip pat labiau įvairinti šalis tiekėjas ir maršrutus.*
- k) **Privačiojo sektoriaus aplinkos ir įmonių konkurencingumo**, įskaitant pažangiąją specializaciją, **gerinimas**, nes jie yra vieni svarbiausių ekonomikos augimo, darbo vietų kūrimo ir sanglaudos veiksnių. Pirmenybė teikiama projektams, kuriais gerinama verslo aplinka.

- l) **Prieigos prie skaitmeninių technologijų bei paslaugų gerinimas ir mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir inovacijų stiprinimas**, investuojant į *gebėjimų stiprinimą mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemose, judumą ir dotacijų sistemas, pritaikytas mokslinės kompetencijos principui propaguoti*, skaitmeninį junglumą, skaitmeninį pasitikėjimą ir saugumą, skaitmeninius įgūdžius ir verslumą, taip pat mokslinių tyrimų infrastruktūrą, ir sudarant palankias sąlygas kurti tinklus ir bendradarbiauti. *Intervencinėmis priemonėmis šioje srityje taip pat siekiama kurti kompetencijos centrus mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, siekiant spręsti mokslo tyrėjų „protų nutekėjimo“ problemą.*
- m) **Indėlis į aprūpinimo maistu užtikrinimą bei saugą** ir į įvairių bei ekonomiškai tvarių ūkininkavimo sistemų išlaikymą gyvybingose kaimo bendruomenėse ir kaimo vietovėse.
- n) **Aplinkos kokybės apsauga ir gerinimas**, sprendžiant aplinkos būklės blogėjimo ir biologinės įvairovės nykimo problemą, skatinant apsaugoti ir tausiai valdyti sausumos ir jūrų ekosistemas ir atsinaujinančius gamtos išteklius, *investuojant į vandentvarką, atliekų tvarkymą ir tvarų cheminių medžiagų valdymą*, skatinant veiksmingą išteklių naudojimą, tvarų vartojimą ir gamybą, remiant perėjimą prie žaliosios ir žiedinės ekonomikos, prisidedant prie šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo mažinimo, didinant atsparumą klimato kaitai ir skatinant klimato politikos valdymą bei informavimą ir energijos vartojimo efektyvumą. Pagal PNPP III skatinama politika, kuria remiamas perėjimas prie tausiai išteklius naudojančios, saugios ir tvarios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos ir didinamas atsparumas nelaimėms, taip pat nelaimių prevencija, pasirengimas joms ir reagavimas į jas. [...];

- o) *[...] Bendradarbiavimas su I priede išvardytais paramos gavėjais dėl taikaus branduolinės energijos naudojimo sveikatos, žemės ūkio ir maisto saugos srityse, užtikrinant visapusišką aukščiausių tarptautinių standartų laikymąsi; taip pat veiksmų, kuriais šalinamos vietos gyventojų patirtos bet kokios radiologinės avarijos pasekmės, rėmimas ir siekis gerinti jų gyvenimo sąlygas; žinių valdymo, mokymo ir švietimo branduolinės energetikos srityse skatinimas.*
- p) **Žemės ūkio, maisto produktų ir žuvininkystės sektorių gebėjimo** atlaikyti konkurencinį spaudimą ir rinkos jėgas ir laipsniškai perimti Sąjungos taisykles ir standartus **stiprinimas**, kartu siekiant ekonominių, socialinių ir aplinkosaugos tikslų kaimo ir pakrančių vietovių darnaus teritorinio vystymosi srityje.
-

III PRIEDAS

Teminiai paramos tarpvalstybiniam I priede išvardytų paramos gavėjų bendradarbiavimui prioritetai

Siekiant skatinti gerus kaimyninius santykius, Sąjungos integraciją ir socialinį ir ekonominį vystymąsi, [...] teikiant paramą tarpvalstybiniam *I priede išvardytų paramos gavėjų* bendradarbiavimui gali būti atitinkamai laikomasi šių teminių prioritetų:

- a) užimtumo, darbo jėgos judumo ir socialinės bei kultūrinės įtraukties skatinimas tarpvalstybiniu lygiu, *inter alia*, integruojant tarpvalstybines darbo rinkas, įskaitant tarpvalstybinį judumą, pasitelkiant bendras vietos lygio užimtumo iniciatyvas, informavimo bei konsultavimo paslaugas ir bendrus mokymus, lyčių lygybę, sudarant lygias galimybes, integruojant imigrantų bendruomenes ir pažeidžiamas grupes, investuojant į valstybines užimtumo tarnybas, remiant investicijas į visuomenės sveikatos ir socialines paslaugas;
- b) aplinkos apsauga ir prisitaikymo prie klimato kaitos padarinių bei jų švelninimo skatinimas, rizikos prevencija ir valdymas, be kita ko, vykdant bendrus aplinkos apsaugos veiksmus; tausius gamtos išteklių naudojimas, koordinuojamas jūrų erdvės planavimas, efektyvus išteklių naudojimas ir žiedinė ekonomika, atsinaujinantieji energijos ištekliai ir perėjimas prie saugios ir tvarios mažo anglies dioksido kiekio technologijų, žaliosios ekonomikos; *vandentvarkos ir atliekų tvarkymo gerinimas*, investicijų, skirtų konkrečioms pavojams pašalinti, skatinimas, užtikrinant atsparumą nelaimėms ir nelaimių prevenciją, pasirengimą joms ir reagavimą į jas;
- c) tvaraus transporto skatinimas ir viešosios infrastruktūros gerinimas, be kita ko, izoliuotumo mažinimas suteikiant geresnes galimybes naudotis transporto, skaitmeniniais tinklais bei paslaugomis, taip pat investuojant į tarpvalstybines vandens, atliekų ir energijos sistemas bei infrastruktūrą;

- d) skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės skatinimas, be kita ko, užtikrinant skaitmeninį junglumą, e. valdžios paslaugų plėtrą, skaitmeninį pasitikėjimą ir saugumą, taip pat skaitmeninius įgūdžius ir verslumą;
- e) turizmo ir kultūros bei gamtos paveldo skatinimas;
- f) investicijos į jaunimą, švietimą ir įgūdžius, be kita ko, bendrų švietimo, profesinio mokymo, mokymo programų, mokymo sistemų ir infrastruktūros, kuria remiama bendra jaunimo veikla, kūrimas ir įgyvendinimas;
- g) vietos ir regionų valdymo skatinimas ir vietos bei regionų valdžios institucijų planavimo ir administracinių gebėjimų stiprinimas;
- h) konkurencingumo didinimas, verslo aplinkos gerinimas ir mažųjų ir vidutinių įmonių, prekybos bei investicijų plėtojimo skatinimas, be kita ko, verslumo, ypač mažųjų ir vidutinių įmonių, skatinimas ir rėmimas, taip pat vietinio pobūdžio tarpvalstybinių rinkų vystymas ir internacionalizavimas;
- i) mokslinių tyrimų, technologinės plėtros, inovacijų ir skaitmeninių technologijų stiprinimas, *inter alia*, skatinant bendrą žmogiškųjų išteklių naudojimą, ***gebėjimų stiprinimą mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemose, judumą ir dotacijų sistemas, pritaikytas mokslinės kompetencijos principui propaguoti***, ir mokslinių tyrimų bei technologinės plėtros priemonių naudojimą.

IV PRIEDAS

Pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių sąrašas

Toliau pateikiamas pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių sąrašas naudojamas siekiant padėti įvertinti Sąjungos indėlį įgyvendinant [...] konkrečius *PNPP III* tikslus:

1. sudėtinis rodiklis³⁵ dėl [...] *I priede išvardytų paramos gavėjų pažangos* pagrindinėse politinių [...] kriterijų srityse (įskaitant demokratiją, teisinės valstybės principą (teismines institucijas, kovą su korupcija ir kovą su organizuotu nusikalstamumu) ir *pagrindines* [...] teises, *įskaitant žiniasklaidos laisvę*) ir *gerų kaimyninių santykių srityje* (šaltinis – Europos Komisija);
2. [...] *I priede išvardytų paramos gavėjų pažanga* viešojo administravimo reformos srityje (šaltinis – Europos Komisija);
3. sudėtinis rodiklis dėl [...] I priede išvardytų paramos gavėjų pažangos derinant teisės aktus su ES *acquis* (šaltinis – Europos Komisija);
4. sudėtinis rodiklis dėl [...] *I priede išvardytų paramos gavėjų pažangos* pagrindinėse ekonominių kriterijų srityse (veikianti rinkos ekonomika ir konkurencingumas) (šaltinis – Europos Komisija);
5. viešosios socialinės apsaugos išlaidos (procentinė BVP dalis) (šaltinis – TDO) arba užimtumo lygis (šaltinis – [...] *oficiali* statistika);
6. skaitmeninė atskirtis tarp paramos gavėjų ir ES vidurkio (šaltinis – Europos Komisijos DESI indeksas);
7. atstumo iki pasienio įvertis (*Doing Business*) (šaltinis – PB);

³⁵ Šiuos tris sudėtinius rodiklius parengia Europos Komisija remdamasi plėtros ataskaitomis, kuriose taip pat remiamasi įvairiais nepriklausomais šaltiniais.

8. energijos intensyvumas, matuojamas pagal pirminę energiją ir BVP (šaltinis – Eurostatas);
9. su ES parama sumažintas ar išvengtas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis (tūkst. tonų CO₂ ekvivalentu);
10. [...]

Kai aktualu, rodikliai bus [...] disagreguoti *pagal lytį*.

